

Türkiye'nin doğal bitki zenginliği: Kesme yeşillikler

Zengin bir bitki çeşitliliğe sahip olan ülkemize katkı sağlayan gruplardan biri de kesme yeşilliklerdir. Türkiye'deki perakende çiçek sektöründe "aksesuar yeşillikler" olarak bilinen kesme yeşilliklerin önemi hakkında Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Soner Kazaz ile görüştük.

Kesme yeşilliklerin dünyadaki üretimi ve süs bitkileri sektöründe kullanımı son yıllarda giderik artış gösteriyor. Yeşil bitki üretiminin gelecekte daha da artacağına değinen Kazaz: "Türkiye'nin doğal bitki zenginliği içerisinde yer alan kesme yeşilliklerden dünya ölçeğinde de süs bitkileri sektöründe oldukça fazla yararlanılıyor. Örneğin; Hollanda'da 15 yıl önce kesme yeşilliklerin çiçek buketlerindeki oranı yüzde 5 iken, günümüzde bu oran yüzde 25-30'a ulaştı. Söz konusu artışın, yeşil rengin "sağlıklı" imajı sunmasından dolayı gelecekte daha da artacağını bekliyoruz" dedi.

"SUNUM ÇEŞİTLİLİĞİ SAĞLAR"
Sepet, buket, çelenk ve aranjman gibi her türlü çiçek düzenlemesinde kullanılan kesme çiçekler, dekoratif özelliklere sahip olmasından dolayı yoğun olarak kullanılıyor. Sürgün, dal, yaprak, çiçek ve meyveleriyle daha iyi sunulmalarını ve görünmelerini sağlayan bitki parçalarının "kesme yeşillik" olarak adlandırıldığını söyleyen Kazaz: "Kesme yeşillikler çiçek düzenlemeleri dışında tek başına da kullanılabilir. Bu bitki kısımlarının çiçekli veya çiçeksiz bir sürgün ya da dal, meyveli veya meyvesiz bir dal, yeşil, gümüşi, alacalı bir yaprağa kadar çeşitli seçenekleri olabilir" şeklinde konuştu.

Yrd. Doç. Dr. Soner KAZAZ
Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü

OTSU VE ODUNSU KESME YEŞİLLİKLER

Kesme yeşilliklerin otsu ve odunsu kesme yeşillikler olmak üzere iki ayrı alt gruba ayrıldığına dikkat çeken Kazaz, bunlar hakkında da bilgilerini paylaştı: "İlk olarak Otsu Kesme Yeşillikler grubunu tarif edersek bu grubun türleri içinde Flamingo çiçeği, Çitir, Tül cinsi çiçekleri, Aspidistra, Mısır yaprağı, Aralya, Papiyus, Japon şemsiyesi, Deve tabanı, Fujer, Aşk merdiveni, Salon Eğreltisi, Eftera, Eğrelti otu, Yalova Mercanı, Büyük Yapraklı Dikenli Mersin, Aldılı, Kokina-Tavşan memesi, İskenderiye defnesi, Altınbaşak-Solidago ve Getin çiçeğini sayabiliriz. Odunsu Kesme Yeşillikler grubunda ise Dağ Çiçeği, Kocayemiş, Simgir, Demir ağacı, Walfower, Sikas, Okaliptus, Duvar ve Orman sarmaşığı, Hiperikum,

"Türkiye'nin doğal bitki zenginliği içerisinde yer alan kesme yeşillik üretimi önümüzdeki yıllarda artış gösterecek."

mi yakın bir gelecekte sektörde önemli bir konuma gelecek" dedi. Ülkemizde kesme yeşillik üretiminin küçük alanlarda da olsa Antalya, İzmir ve Yalova'da yapıldığı konusunda bilgi veren Yrd. Doç. Dr. Soner Kazaz, doğadan kesme üretiminin ise ağırlıklı olarak Karadeniz (Samsun, Ordu, Düzce, Zonguldak) ve Ege Bölgesi'nde (İzmir) yapıldığını vurguladı.

Büyük çiçekli ortanca, Defne, Mersin, Zakkum, Hurma, Alev ağacı, Pitosporum, Laz Kirazı, Karayemiş, Taflan, Mor çiçekli ormangülü, Katır tırnağı, Turna gagası, Cennet kuşu, Defne yapraklı kartopu, Palmiye ve Bahar dallarını yer alır." Yrd. Doç. Dr. Soner Kazaz, adı geçen otsu ve odunsu kesme yeşilliklerin hemen hemen tamamının ülkemizde bulunduğunu ve kullanıldığını da sözlerine ekledi.

DOĞADAN BUKETE

Dünyada kesme yeşilliklerin doğadan toplanması yerine kültüre alınıp üretimi yönteminin ağırlık kazandığını, ülkemizde ise başta mersin (Myrtus communis), defne (Laurus nobilis) ve ruscus (Ruscus spp.) olmak üzere diğer türlerin de neredeyse tamamının doğada yetişen bitkilerden kesilerek elde edildiğini belirten Kazaz, kesme yeşilliklerin kültüre alınıp üretimi yöntemi yerine doğadan toplanmasının en önemli nedenleri arasında şunları gösterdi: "Doğadan toplanmanın kolay ve maliyetinin düşük olması, çoğaltma yöntemlerinin bilinmemesi, bazı türlerin meyve bağlama oranı düşük olduğundan tohumla çoğaltmanın sınırlı olması, yine bazı türlerin tohumlarında dərmanı (çimlenme engeli) olması ve dərmanın uzun sürmesi, hızlı ve kitlesel üretim yapılmaması sayılabilir. Ülkemizde sadece Anthurium andreaeanum, Asparagus virgatus, Asparagus densiflorus 'Myriocladus', Aspidistra elatior, Fatsia japonica, Monstera deliciosa, Ruscus hypoglossum, Solidago hybrida, Gypsophila paniculata ve Strelitzia reginae türlerinin kültür koşullarında ticari üretimleri yapıyor."

"SEKTÖR DE ÖNEMLİ BİR KONUMA BELECEK"

İK. Beş Yıllık Kalkınma Planı hakkında açıklama yapan Kazaz: "Doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı gözetilerek, örgütlü ve rekabet gücü yüksek tarımsal yapının oluşturulması hedefi" kapsamında yakın bir gelecekte doğadan canlı materyal temininin sınırlandırılacağı veya yasaklanacağını belirtti. Bunun yanı sıra Türkiye'nin zengin florasındaki doğal kesme yeşillik türlerinin gelecekte tehdit altındaki bitkiler listesine eklenecek türler olmaması dikkate alındığında, kesme yeşillik türlerinin kültüre alınmaları ve sürdürülebilir kullanımlarının sağlanabilmesi amacıyla kille halinde üretilmelerini kaçınılmaz olacağı şeklinde konuştu. Kazaz: "Büylelikle kesme yeşillik üretimi"

"YENİ TÜRLER KÜLTÜRE ALINMALI"

Dünyada en fazla kesme yeşillik ihracatı yapan ülkeleri İsrail, Güney İrlanda, Güney Doğu Asya Ülkeleri, Orta ve Güney Amerika ülkeleri olarak sıralayan Kazaz, en fazla kesme yeşillik ihracatı yapan ülkelerin ise sırasıyla Hollanda, Almanya, ABD, Japonya, Fransa ve İngiltere olduğunu kaydetti. "Türkiye kesme yeşillikleri doğadan toplama yerine kültüre alıp gerek açıkta, gerekse örtü altında üretim alanlarını bilinçli bir şekilde arttırabilirse kısa bir sürede dünyada önemli bir kesme yeşillik ihracatçısı konuma gelebilir" diye konuşan Kazaz, ayrıca Türkiye florasında kesme yeşillik olarak değerlendirilebilecek yeni türlerin kültüre alınarak sektöre kazandırılmasının önemli bir aşama olacağını öneminden söz etti.

